

संस्कृतम्-अधीमहे

Let's learn Samskritam

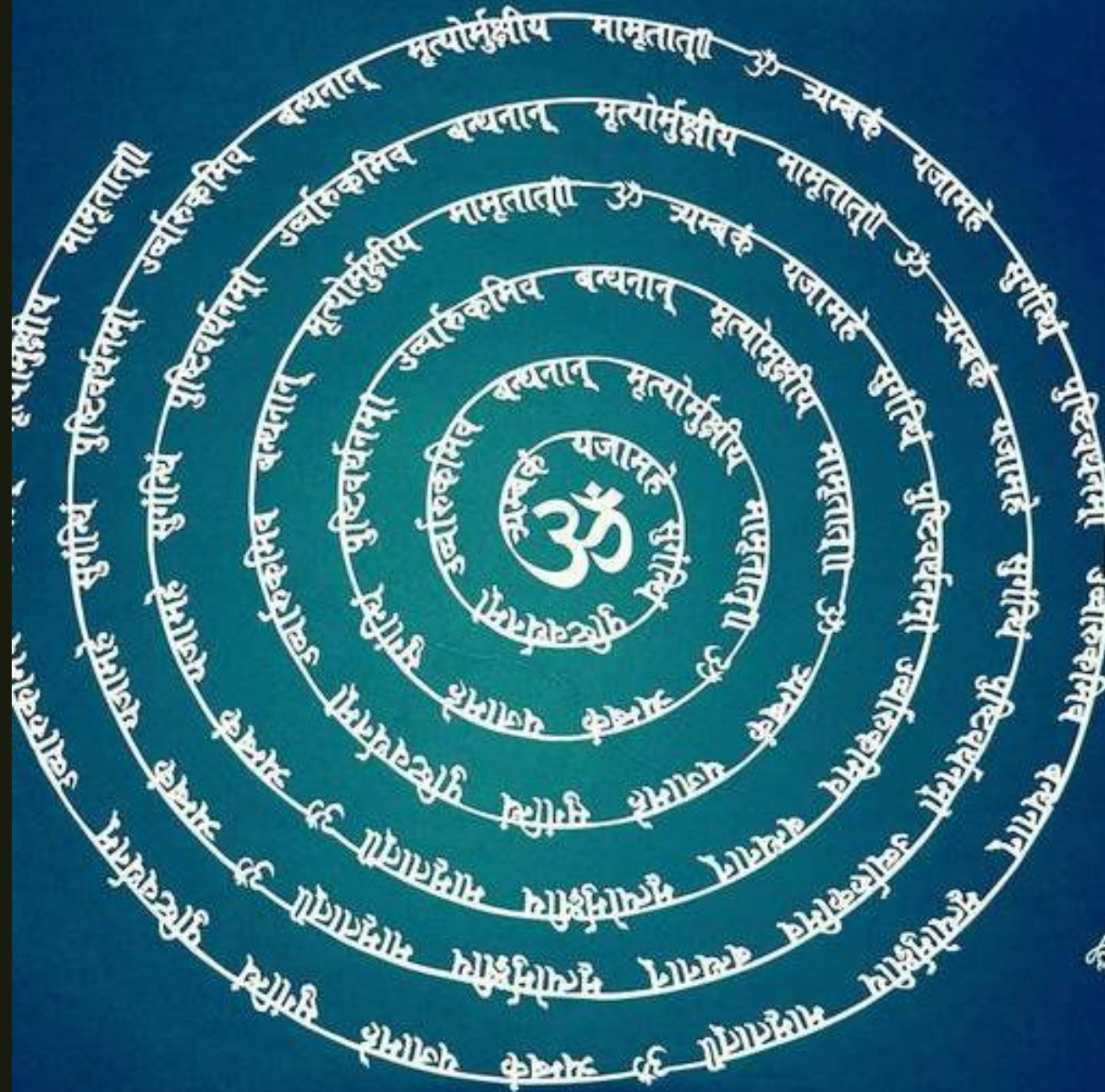
आयुर्वेद-ध्वनिः

AYURVEDA'S VOICE

गुरुरेव गतिः गुरुमेव भजे गुरुणैव
सहास्मि नमो गुरवे ।

न गुरोः परमं शिशुरस्मि गुरोः
मतिरस्ति गुरौ मम पाहि गुरो॥

पठामि संस्कृतं नित्यं
वदामि संस्कृतं सदा ।
ध्यायामि संस्कृतं सम्यक्
वन्दे संस्कृतमातरं ॥

पठत

अवगच्छत

Read & Understand

पुत्रः - एषः कुष्माण्डः किम् ?
पिता - आम्, सः कूष्माण्डः ।
पुत्रः एषा कर्कटी किम् ?
पिता - न, सा कोशातकी ।
पुत्रः- एतत् गृञ्जनकं किम् ?
पिता - न, तत् मूलकम् ।
पुत्रः - सः उरःश्रवः किम् ?
पिता - आम्, सः उरःश्रवः ।
पुत्रः - सा वैद्या किम् ?
पिता - न, सा परिचारिका ।
पुत्रः - तत् औषधं किम् ?
पिता - आम्, तत् औषधम् ।

पठत
अवगच्छत
Read & Understand

रोहितः - नमस्ते ।

पुस्तकालयाध्यक्षः - नमस्ते । स्वागतम् । भवतः
नाम किम् ?

रोहितः - मम नाम रोहितः ।

पुस्तकालयाध्यक्षः - किं पुस्तकम् आवश्यकम् ?

रोहितः - मम आयुर्वेदपुस्तकम् आवश्यकम् ।

पुस्तकालयाध्यक्षः - आयुर्वेद-कपाटिका तत्र
अस्ति ।

रोहितः - अष्टाङ्गहृदयम् अस्ति किम् ?

पुस्तकालयाध्यक्षः - अष्टाङ्गहृदयं नास्ति ।

अष्टाङ्गसङ्ग्रहः अस्ति ।

पठत

अवगच्छत

Read & Understand

रोहितः - अष्टाङ्गसङ्ग्रहः मास्तु । अष्टाङ्गहृदयम् आवश्यकम् ।

माधवः - नमस्कारः । भैषज्यरत्नावली अस्ति किम् ?

रोहितः - भैषज्यरत्नावली अत्र अस्ति ।

माधवः - धन्यवादः ।

रोहितः - भावप्रकाशः अस्ति किम् ?

पुस्तकालयाध्यक्षः - भावप्रकाशः तत्र अस्ति। माधवनिदानम्
आवश्यकं किम् ?

रोहितः - मास्तु । धन्यवादः ।

पुस्तकालयाध्यक्षः - माधव ! भवतः माधवनिदानम् आवश्यकं
किम् ?

माधवः - माधवनिदानं मास्तु । एतत् पुस्तकं पर्याप्तम् । धन्यवादः ।

पुस्तकालयाध्यक्षः - स्वागतम् ।

पठत

अवगच्छत

Read & Understand

वैद्यः प्रकोष्ठं प्रविशति । सः धन्वन्तरिं प्रार्थयते । ततः
सः संहिताम् उद्घाटयति । श्लोकान् परिशीलयति ।
तदनन्तरं सः उपचारिकाम् आह्वयति । तां निर्दिशति च
। सा रुग्णम् आह्वयति । रुग्णः वैद्यं वन्दते । वैद्यः तं
चिकित्सति । तस्य नाडीं परीक्षते । जिह्वां निरीक्षते च ।
अनन्तरं सः तम् उपदिशति, पथ्यापथ्यं बोधयति,
औषधं प्रददाति च ।

The doctor enters the chamber. He prays to Dhanvantari. Then he opens the Samhita (a classical text). He studies the verses. After that, he calls for the nurse and instructs her. She calls the patient. The patient salutes the doctor. The doctor examines him. He checks his pulse and examines his tongue. Then he advises him, informs him about the dos and don'ts, and gives him medicine.

अकारान्तः पुँल्लिङ्गः राम-शब्दः

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा	रामः	रामौ	रामाः
द्वितीया	रामम्	रामौ	रामान्
तृतीया	रामेण	रामाभ्याम्	रामैः
चतुर्थी	रामाय	रामाभ्याम्	रामेभ्यः
पञ्चमी	रामात्, रामाद्	रामाभ्याम्	रामेभ्यः
षष्ठी	रामस्य	रामयोः	रामाणाम्
सप्तमी	रामे	रामयोः	रामेषु
सम्बोधनम्	हे राम	हे रामौ	हे रामाः

THE MADRAS
SANSKRIT COLLEGE

भिक्षुकः पिष्टेन पूरितं घटम् च The bhikshu and the pot of flour

एकस्मिन् ग्रामे एकः भिक्षुकः पत्न्या सह अवसत्। सः भिक्षाटनेन
जीवनम् अकरोत्। एकदा सः पिष्टेन पूरितं घटम् आप्नोत्।

In a village there lived a Bikshu. He survived
by begging. Once, he came upon a pot filled
with flour.

